

MEDGENERACIJSKO BRANJE v šolskem letu 2024/2025 - enajsto leto projekta!

Spoštovani mentorice in mentorji mladih in odraslih bralk in bralcev!

Prisrčno vabljeni k sodelovanju v **našem skupnem projektu MEDGENERACIJSKO BRANJE** (v nadaljevanju MG projekt)¹. Vabimo vse skupine iz prejšnjih šolskih let in prosimo, da vabilo posredujete tistim mentoricam in mentorjem, ki bi jih sodelovanje zanimalo.

Projekt je uspešen, ker Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS nudi strokovno in organizacijsko podporo ter knjige, obenem pa spodbuja koordinatorje_ice skupin, da bralna srečanja izvajate glede na zanimanja in želje svojih mladih in odraslih bralcev. Sestava bralnih skupin ni določena, prav tako ne število bralcev in število bralnih srečanj v šolskem letu, tudi knjige lahko berete po svoji izbiri. Edina obveznost je, da vsak_a koordinator_ica poroča o bralnih srečanjih; na koncu šolskega leta zato prejme potrdilo o sodelovanju, svoje bralce pa ponavadi nagradi z eno knjigo iz naše ponudbe, ki so jo brali med letom. Vsak mesec vodja projekta pripravi delno poročilo, na koncu šolskega leta pa letno poročilo in analizo rezultatov, kar je vse dostopno na domači strani Bralne značke, kjer so objavljeni tudi nekateri utrinki z bralnih srečanj. Tako lahko vidite, kako poteka projekt in kako bogata je praksa MG branja na terenu.² <https://www.bralnaznacka.si/si/medgeneracijsko-branje/>

Osrednji cilji projekta so: spodbujati medgeneracijsko branje oz. branje različno starih skupin bralcev; promovirati kakovostno slovensko mladinsko literaturo, predvsem iz zbirk »Zlata bralka, zlati bralec« in »Rastem s knjigo«, pa tudi otroških in mladinskih knjig, ki jih darujejo za projekt slovenske založbe; spodbujati komunikacijo mladih in starejših o literaturi, branju, tako v živo kot preko digitalnih medijev.

V preteklem šolskem letu je v projektu sodelovalo 80 ustanov (daleč največ OŠ, tudi nekaj vrtcev in srednjih šol ter splošnih knjižnic), toda na nekaterih OŠ je bralo več MG skupin oz. je potekalo več različnih oblik MG branja, tako da je v resnici sodelovalo 100 bralnih skupin; dobili smo poročila o 542 različnih bralnih srečanjih. Glede na leto prej je v šolskem letu 2023/2024 pri bralnih srečanjih 253 % porast, pri mladih bralcih 343 % in pri odraslih 210 % porast.

Od skupno 542 bralnih srečanj je bilo:

253 (47 %) **medvrstniških srečanj:** posamezni učenci 2. in 3. triletja berejo otrokom v predbralnem in zgodnjem bralnem obdobju (v vrtcih in 1. in 2. razredu OŠ), in sicer redno, enkrat na teden, po pouku, v podaljšanem bivanju, vrtčevskim otrokom pred spanjem idr.

¹ Projekt smo osnovali pri Društvu Bralna značka Slovenije – ZPMS v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo RS v šolskem letu 2014/2015. Takrat in potem še nekaj let smo ga imenovali »Medgeneracijsko povezovanje ob literarnih delih, ki so namenjena najstnikom in odraslim«, tisti, ki so bili vključeni v projekt, so brali in se pogovarjali predvsem o knjigah iz zbirk »Zlata bralka, zlati bralec« in »Rastem s knjigo«. V preteklem šolskem letu (2023/2024) je projekt potekal desetič in se je zelo razmahnil.

² V letošnjem šolskem letu bomo projekt računalniško podprli, kar bo omogočilo l.....sprotnejše in preglednejše spremljanje dogajanja.

124 (23 %) bralnih srečanj so izvedle **MG skupine mladih in odraslih oz. starejših bralcev, ki se po vsaki prebrani knjigi pogovarjajo, izmenjajo si mnenja idr.**, kar poteka 2-3-krat v šolskem letu; tu so tudi skupine mlajših učiteljic in upokojenega strokovnega kadra.

77 (14 %) je bilo **družinskih bralnih srečanj**: posamezni starši in stari starši so skupinam otrok brali, se pogovarjali z njimi in izvedli tudi kakšno dejavnost po branju ali pa se je vsa skupina vrtčevskih otrok ali učencev v 1. ali 2. razredu OŠ ob knjigah srečala s svojimi (starimi) straši, kar je pripravila in vodila koordinatorica.

59 (11 %) bralnih srečanj so izvedli (mladi) **bralci s posebnimi potrebami**. Le-te vodimo posebej, ker srečanja koordinatorice izvajajo vse šolsko leto, povsem prilagojeno zmožnosti bralcev, tudi s prilagojenim bralnim gradivom. Sicer pa so to medvrstniška in družinska srečanja, obiski v domovih starejših in pogovori o prebranih knjigah.

29 (5 %) pa je bilo **bralnih srečanj v domovih starejših**, ki so prav tako različna: mladi bralci berejo starejšim ali pa se pogovarjajo o knjigah s tistimi, ki še lahko sami berejo. Nekaj je tudi literarno-bralnih srečanj ob različnih praznikih. Srečanja s starejšimi je v tem šolskem letu dodatno spodbudil vseslovenski projekt NIJZ »Pokloni čas, polepšaj dan«.

Nekatera MG bralna srečanja se povezujejo z drugimi bralnimi projekti in spodbudami, s prizadevanji v širšem okolju in so odmevna v lokalnih medijih, zelo pogosto pa poročila zasledimo na domačih straneh OŠ.

Vse skupine poročajo o zadovoljstvu tako mladih kot odraslih bralcev, posebno mladi bralci bi si želeli še več podobnih bralnih srečanj in pogovorov s svojimi starši in učitelji izven pouka.

MG bralni projekt smo predstavili na Kulturnem bazarju 2024, na strokovnem srečanju We love reading / Amiamo leggere v času knjižnega sejma v Bologni, na katerem je bila Slovenija častna gostja, na 23. evropski bralni konferenci na Kreti in 39. IBBY kongresu v Trstu. Predstavili ga bomo na jesenskih izobraževanjih Bralne značke, na septembrskem regijskem seminarju v Murski Soboti, v okviru bralnih čajank in na osrednjem simpoziju v času Slovenskega knjižnega sejma. Medgeneracijsko sodelovanje je namreč zaradi rastočega deleža starejših prebivalcev pomembna iniciativa v Evropi in po vsem razvitem svetu, mi pa smo prepričani, da MG branje prispeva k medgeneracijskemu razumevanju.

Če bi se s svojimi mladimi in odraslimi/starejšimi bralkami, bralci želeli pridružiti MG branju 2024/2025, vas vljudno prosimo, da to sporočite najkasneje **do 30. septembra 2024** vodji projekta Tilka Jamnik na naslednjo povezavo: tilka.jamnik@bralnaznacka.si

Poslali vam bomo seznam knjig, ki bodo na voljo, in se z vsakim koordinatorjem skupine posebej dogovorili za sodelovanje v projektu, prevzem knjig in vse drugo za uspešno delo. Nove skupine po želji obišče vodja projekta, da ga predstavi in izvede prvo bralno srečanje.

Želimo vam uspešen začetek novega šolskega leta!

V pričakovanju odziva vas lepo pozdravljamo,

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS
mag. Tilka Jamnik, podpredsednica

Ljubljana, 27. 8. 2024